

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Origenes

Rothomagi, 1668

Deinde Prophetis & Apostolis enumeratis, quorum singuli pauca, sed neque pauca conscripserunt, addit postea [Origenes.]

urn:nbn:de:hbz:466:1-19358

fero, qua uti contra me possis, si prae-
 ter pactum aliquid fecero. Ac primum
 quidem, quando dicitis illis historia con-
 sentire videtur, cum nemo sanctorum
 plures commentarios ediderit, nec mul-
 tis libris sensa sua exposuerit, de hoc
 disputandum est. Qui vero reprehendet
 quod ad plura scribenda me accingam,
 Mosem talem ac tantum virum, quinque
 solos libros reliquisse dicet.

Ασμο αὐ κατ' ἑμὸν, εἰ πρὸς τὰς συνήθεις
 ποιήσαιμι ᾠδῆσιν· καὶ πρῶτον γὰρ ἐπὶ δοκεῖ
 τῆ λέξιν συναγορεύειν ἢ ἱστορία, ὡς ἔστιν τῆ ἀ-
 γίων ἐκδιδάσκοντος συντάξις πλείονας, καὶ ἐν
 πολλῶν βιβλίοις τὸν νοῦν αὐτῶ ἐκπιπέσει, πε-
 ρεῖ τὰτα λεκτέον· ὃ δ' ἔγραψάν μοι εἰς σωτη-
 ρίαν πλείονας ἐργασίᾳ τὸν τοικαύτων μυστή-
 ρησὶν περὶ τῶν μόνων βιβλίων κατὰ τὸν νόμον.

EX EODEM TOMO QUINTO
 COMMENTARIORVM
 IN IOHANNEM.

Interprete HENRICO VALESIO.

IS vero quem Deus idoneum reddidit, B
 qui Novi Testamenti minister esset,
 non litera, & verbis tenus; sed Spiritus
 ipse; Paulus scilicet, qui ab Hieroso-
 lymis & finitimis locis usque ad Illyri-
 cum Evangelium adimplevit, non om-
 nibus Ecclesiis, quas docuerat, scripsit
 sed & iis quibus scripsit, paucas admo-
 dum lineas exaravit. Petrus autem cui
 tanquam fundamento superstructa est
 Ecclesia Christi, adversus quam nec ipsa
 inferorum portæ praevaliturae sunt, unam
 dumtaxat omnium consensu receptam
 reliquit Epistolam. Concedamus vero &
 secundam ejus esse: de hac enim ambi-
 gatur. Iam vero quid dicendum & de eo,
 qui in sinu Christi recubuit, Ioanne?
 Qui quidem vnum reliquit Evangelium,
 tametsi fateatur tot se libros scribere
 potuisse, quot nec orbis ipse terrarum
 posset continere. Scripsit praeterea Re-
 velationem; iussus filere, nec septem
 tonitruum voces perscribere. Scripsit e-
 tiam Epistolam admodum brevem. Sed
 concedamus si placet, & secundam, &
 tertiam ab illo scriptas esse; neque enim
 has genuinas illius esse omnes consentiunt.

Ὁ δ' ἰωαννης ἐξ ἄριστος γενέσθαι τῆς
 κλητῆς ἀποστόλης, ἡ γραμματεὺς παύ-
 λος. ὁ πληρωτικὸς τῶν βιβλίων ἀπὸ ἱερο-
 σαλήμ, καὶ κέρκι μὲχρι τῆ ἰλλυρικῆ, ὡς ἔστι
 πάσαις ἐγραψάν ἄς ἐδίδαξεν ἐκκλησίας. ἔ-
 γράψεν καὶ ἄς ἐγραψάν, ὁλίγους εἰς τὴν ἑ-
 πέρας δ' ἐφ' ὃ οὐκ ἐδιδάσκοντο ἡ χριστοῦ ἐκκλησία,
 ἡς πόλις αὐτῶν ἡ κερκεσίσι, μίαν ἐπιστολήν
 ὁμολογησάντων κατὰ τὸν νόμον. ἔγραψεν δὲ καὶ δολ-
 τεραν, ἀμφιβόλησιν γὰρ. τί δὲ πρὸς τὸ αἰ-
 περόντος λέγειν ἐπὶ τῶ ἁγίῳ ἰωάννῃ;
 ὃς βιαζέλιον ἐν κερκεσίσι, ὁμολογησάντων δὲ
 ναοῦ τῶν αὐτῶ ποιήσιν, ἃ ὡς ὁ κόσμος γα-
 ρήσαι ἐδιδάσκοντο. ἐγραψάν δ' ἐπὶ τῶν ἀποστόλων
 κερκεσίσι συντάξις, καὶ μὴ γραψάν τῶν ἁγίων
 ἐπὶ τῶν ἁγίων φωνῆς. κατὰ τὸν νόμον δὲ καὶ
 ἐπιστολήν πρὸς ὁλίγους εἰς τὴν ἑπέρας δὲ καὶ
 δολτεραν, καὶ περὶ τῶν, ἐπὶ τῶν πρῶτων φωνῶν
 οἱ ἁγίους ἐπὶ τῶν αὐτῶν. πλείονας εἰς τὴν
 ἀμφοτέρωθεν ἑκάστην.

Deinde Prophetis & Apostolis enumeratis,
 quorum singuli pauca, sed neque pauca
 conscripserunt, addit postea
 [Origenes.]

Εἶτα ἀποφθιμισάμενος παρὰ τὸν καὶ
 ἀποστόλους, ὁλίγα ἑκάστου, ἢ ὡς ἔστι
 ὁλίγα γραψάντος, ἐπὶ τῶν
 καὶ τῶν αὐτῶν.

Interprete IOHANNI TARINO.

Hareo deinde ac caligantibus oculis
 vertigine astuo, ne tibi obtemperans
 non obedierim Deo, neque sanctos sim
 imitatus, nisi jam propter vehementiam

Ἰλιθίαν μοι ἐπέρχεται σκοποδιάνη, μὴ
 ἀπὸ πειθαρχῶν σοὶ ὅτι ἐπιταρξήσαι διὰ, ἐδὲ
 τῶν ἁγίων ἐμιμησάμενος· εἰ μὴ σφοδρῶς ἐπι-
 νω

pro Ecclesiastico sermone oratorem se A
interponere, & eos confutare qui fal-
sam sibi cognitionem assumunt, stare
adversus haretica commenta, & excel-
sitate Evangelici præconii illis oppo-
nere, in quo est plenissima consensio
communis doctrinæ, Veteris, quod voc-
eant, cum Novo Testamento. Tuque
ipse adeo eorum penuria, qui meliora
asserent, cum rationi pugnantem & ab-
surdam fidem, quæ tua erat in lesam
pietas, minime ferre posses; iis te olim
sermonibus tradideras, quibus postea B
usus ea, ut decebat, quæ data tibi est,
defensionem. Sed & meam ipsius causam
dico ad eorum qui & dicere & scri-
bere possunt, quatenus mihi apparet,
defensionem. Sed & meam ipsius causam
dico, qui non eo instructus & habi-
tu, quo esse oportet eum qui à Deo sit
idoneus factus Novi Testamenti admi-
nister, non literæ, sed spiritus, audacius
me ad dicendum projiciam.

Ἐκκλησιαστικῶν λόγων ἀποσταστικῶν, καὶ
ἐλέγχον τοῖς ἡουδάνουμιν γράσιν μεταχει-
ρῶντες, ἰσαῶλ, καὶ ἡὺ ἀρετικῶν ἀπαλασμάτων
ἀντιπαρθεύοντα ὁ ἕλος ἔβλαβηλικῶν κηρύ-
τμων, * πεπληρωμένον συμφωνίας δογματικῶν * ἡ. π.
κρίσιν, τῆ κληρικῆ παλαιᾶ σοφῆς τῶ ὀνο-
μαζωμένῳ κενῶ ἀφ' ἡλικῶ. αὐτὸς γὰρ σοφία
ἔσπευδόντων τὰ κρείττονα, μὴ φέρον τῶ
ἄλλοθεν καὶ ἰδιωτικῶ πίστιν, ἀφ' τῶ σοφῆς τῶν
* ἰσοῦν ἀγάπην, ἐπεδεδόκεις ποτὲ σαυτῶν λόγοις, * ἡ. κ. κ. κ.
ὧν ἕσπερ τῆ δεδομένη σοι σωφιστῆ καταχρησά-
μενος εἰς δῖον, καὶ ἄλλῶν ἀπίστη. Ταῦτα δὲ
φημι καὶ ὁ φανερωμέν μοι ἀπολογητικῶς πε-
ρὶ τῆ δουρικῶν λέγει καὶ γράσιν. ὡς δὲ
ἐμμετῆ ἀπολογητικῶς, μὴ ἀρα ἔσται τῆ ὧν
ἕξως ὁπίω ἐχέω τὴν παρὰ θεοῦ ἰκθυόμενον
ἀφ' ἡκουῖ τῆς κενῆς ἀφ' ἡλικῆς, ἡ γράμμα-
τος ἀλλὰ πῶματος, ὁλημῆς περὶ ἐμμετῶν ὡ
καταρῶν ἐπιδοῦμαι.

ORIGENIS ΩΡΙΓΕΝΟΥΣ
COMMENTARIORVM ΤΑΝ ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑ
I N ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ
EVANGELIVM ΕΞΗΓΗΤΙΚΩΝ
SECUNDVM IOHANNEM ΤΟΜΟΣ 5'

P R Æ F A T I O.
Interprete AMBROSIO FERRARIO.

Omnis quidem domus, quæ quantum C
fieri potest firmissime construenda
est, in ea parte, ubi cæli sit serenitas,
ventorumque tranquillitas ædificatur: ne
impediatur decentem recipere stabilita-
tem, ut talis esse possit, quæ sustineat
impetum exundationis, & allisionem
fluvii, & quæcumque solent, si contin-
gat tempestas, atque vis venti, quænam
ædificia putrida, ac debilia, atque quæ
firma, & stabilia propriam virtutem re-
ceperint, declarare. Præcipue vero æ-
dificium rationis compos, constans ve-
luti in promissione, & literis, contem-
plationum veritatis capax, potissimum
tum probe ædificatur [Deo, una cum
eo, qui optimum, præstantissimumque
hoc opus perficere constituit, ædificante:]
eum anima, pace illa, quæ omnem in-

Πᾶσα μὲν οἰκία ὡς ἐνὶ μάλας στερεῶ-
τα κατασκευασθῆμεν ἐν βίβια καὶ
νεμεία οἰκοδομηται. ἵνα μὴ ἐμποδῆται τῶ
δέσπορ πῆξιν ἀειθαλῆν. ὅπως διώσται καὶ τοι-
αῶτη ἡμέσται, ὡς κατασκευῆς πλημμύρας
ὄρμῶν, καὶ πῶρρηξιν πταμοῦ, καὶ ὄρα φιλῆ,
χρῆστος συμβάλλοντες, ἐλέγχον μὲρ τὰ ἑσθῶ
ἡὺ οἰκοδομημάτων, δεικνύου δὲ τὰ τῶ οἰ-
κίαν φρετῶ ἀπληροῦτα ἡὺ κατασκευασμά-
των. ἕξαρῆτας ὅ ἡ ἡὺ τῆς ἀληθείας θεωρημα-
των δεκτικῶ, λογικῶ ὡς ἐν ἐπαγγελίᾳ ἡ γράμ-
μασι οἰκοδομηται, τότε μάλας οἰκοδομηται, κα-
λῶς στωικοδομουῦτος τῶ πῶρρηξιν ὁ ἀει-
σον τῶτο ἔργον ἐπιτελεῖ τῶ θεῶ, ἐπὶ γα-
λιωτικῆ τῆ καταχρησῆ πῶμα νομῆ εἰρήνῃ

Hæc à Fer-
rario præ-
sertim, ex
intro-pæsa-
tione Per-
nii supple-
vimus.